

Wij worden op-standig

5de zondag van de vasten 26 maart 2023

Ez. 37,12-14 – Het volk, zonder levenskracht, krijgt nieuwe geestesadem ingeblazen en kan weer opstaan. Joh. 11,1-45 – In Lazarus herkent Jezus zijn volk, dodelijk ziek. Hij roept hem naar buiten en doet hem opstaan.

Don Boscoparochie Kessel-Lo

Voorganger: Chris Willocx

Lector: Annie

Zang: Lieve

Orgel: Herman

Welkom

Chris: Klimaatcrisis, torenhoge energiekosten, extreme ongelijkheid en armoede.

Zo kan het niet verder.

Lector: Welke keuze maken wij?

Laten wij onze hoop afnemen en weklagen wij over vergane welvaart?

Of komen wij in opstand en staan wij op vanuit een Heilige verontwaardiging?

De 25%-revolutie begint met deze keuze.

Chris: Hoor Jezus' schreeuw met luide stem
vanuit een woede diep in hem,
de zuiverste uiting van Zijn liefde
voor het volk:

'sta op, maak los, leef bevrijd'.
Hopen begint in het diepst van de wanhoop.
De Messiaanse beweging geeft vorm
aan een nieuwe samenleving.

Lector: Duterimbere in Rwanda werkt met vrouwen
aan de emancipatie van vrouwen.
Via opleidingen en financiering
zetten zij eigen ondernemingen op
en geven zij een toekomst aan hun gezin.

Chris: Welkom in de naam van de Vader, de Moeder Zoon en Heilige Geest.

We zingen: Lied: Dat woord, waarin ons richting werd gegeven

Van procent naar deeltaken

Lector: Met Broederlijk Delen willen wij werk maken
van een duurzame wereld zonder ongelijkheid.
Door samen te werken, overal ter wereld, is dat mogelijk.
Als 25% van de mensen ervoor kiest
om te delen en herverdelen,
is dat genoeg om het 100% anders te doen.
In Afrika, Latijns-Amerika en hier bij ons
gaan veel mensen die weg al en zijn volop actief in de 25%-revolutie.
Ook wij die hier samenkomen in gemeenschap
om te luisteren naar Gods woord,
het brood te breken en het leven te delen
zijn reeds deel van die 25%.
Daarom draaien we het symbool dat hier vooraan staat:
gedaan met hebben en houden,
we maken van het procentteken een deeltaken.

Chris: Psalm 19:

De wet van de Heer is volmaakt,
levenskracht voor de mens.
De richtlijn van de Heer is betrouwbaar
wijsheid voor de eenvoudige.
De bevelen van de Heer zijn eenduidig
vreugde voor het hart.
Het gebod van de Heer is helder
licht voor de ogen.
De voorschriften van de Heer zijn waarachtig,
rechtvaardig, geheel en al.
(Uit psalm 19, NBV)

Lied: Herschep ons hart, heradem ons verstand.

Dat wij elkaar behoeden en doen leven.

Maak ons tot Uw gemeente.

Wees de stem die ons geweten wekt.

Verberg U niet (2x) (H. Oosterhuis)

Chris: Lezing: Ez. 37, 12-14

11En hij zei tegen mij: 'Mensenkind, deze beenderen zijn het volk van Israël. Het zegt: "Onze botten zijn verdord, onze hoop is vervlogen, onze levensdraad is afgesneden." 12Profeteer daarom en zeg tegen hen: "Dit zegt God, de HEER: Mijn volk, ik zal jullie graven openen, ik laat jullie uit je graven komen en ik zal jullie naar het land van Israël terugbrengen. 13Jullie zijn mijn volk, en jullie zullen beseffen dat ik de HEER ben als ik je graven open en jullie uit je graven laat komen. 14Ik zal jullie mijn adem geven zodat jullie weer tot leven komen, ik zal jullie terugbrengen naar je land, en jullie zullen beseffen dat ik de HEER ben. Wat ik gezegd heb, zal ik doen – zo spreekt de HEER.'"

Muziek:

Lector: Lezing: Joh. 11, 1-45

Lazarus uit de dood opgewekt

11Er was iemand ziek, een zekere Lazarus uit Betanië, het dorp waar Maria en haar zuster Marta woonden – 2dat was de Maria die Jezus met olie gezalfd heeft en zijn voeten met haar haar heeft afgedroogd; de zieke Lazarus was haar broer. 3De zusters stuurden iemand naar Jezus met de boodschap: 'Heer, uw vriend is ziek.' 4Toen Jezus dit hoorde zei hij: 'Deze ziekte loopt niet uit op de dood, maar op de eer van God, zodat de Zoon van God geëerd zal worden.' 5Jezus hield veel van Marta en haar zuster, en van Lazarus. 6Maar toen hij gehoord had dat Lazarus ziek was, bleef hij toch nog twee dagen waar hij was. 7Daarna zei hij tegen zijn leerlingen: 'Laten we teruggaan naar Judea.' 8

'Maar rabbi,' protesteerden de leerlingen, 'de Joden wilden u stenigen, en nu wilt u daar toch weer naartoe?' 9Jezus zei: 'Telt een dag niet twaalf uren? Wie overdag loopt, struikelt niet, want hij ziet het licht van deze wereld, 10maar wie 's nachts loopt, struikelt doordat hij geen licht heeft.' 11Nadat hij dat gezegd had zei hij: 'Onze vriend Lazarus is ingeslapen, ik ga hem wakker maken.' 12De leerlingen zeiden: 'Als hij slaapt, zal hij wel beter worden, Heer.' 13Zij dachten dat hij het over slapen had, terwijl Jezus bedoelde dat hij gestorven was. 14Toen zei hij hun ronduit: 'Lazarus is gestorven, 15en om jullie ben ik blij dat ik er niet bij was: nu kunnen jullie tot geloof komen. Laten we dan nu naar hem toe gaan.' 16Tomas (dat betekent 'tweeling') zei tegen de anderen: 'Laten ook wij maar gaan, om met hem te sterven.' 17Toen Jezus daar aankwam, hoorde hij dat Lazarus al vier dagen in het graf lag. 18Betanië lag dicht bij Jeruzalem, op een afstand van ongeveer vijftien stadie, 19en er waren dan ook veel Joden naar Marta en Maria gekomen om hen te troosten nu hun broer gestorven was. 20Toen Marta hoorde dat Jezus onderweg was ging ze hem tegemoet, terwijl Maria thuisbleef. 21Marta zei tegen Jezus: 'Als u hier was geweest, Heer, zou mijn broer niet gestorven zijn. 22Maar zelfs nu weet ik dat God u alles zal geven wat u vraagt.' 23Jezus zei: 'Je broer zal uit de dood opstaan.' 24'Ja,' zei

Marta, 'ik weet dat hij bij de opstanding op de laatste dag zal opstaan.' 25Maar Jezus zei: 'Ik ben de opstanding en het leven. Wie in mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft, 26en ieder die leeft en in mij gelooft zal nooit sterven. Geloof je dat?' 27'Ja Heer,' zei ze, 'ik geloof dat u de Messias bent, de Zoon van God die naar de wereld zou komen.' 28Na deze woorden ging ze terug, ze nam haar zuster Maria apart en zei: 'De meester is er, en hij vraagt naar je.' 29Zodra Maria dit hoorde ging ze naar Jezus toe, 30die nog niet in het dorp was, maar op de plek waar Marta hem tegemoet was gekomen. 31Toen de Joden die bij haar in huis waren om haar te troosten, Maria zo haastig zagen weggaan, liepen ze achter haar aan, want ze dachten dat ze naar het graf ging om daar te weklagen.

32 Zodra Maria op de plek kwam waar Jezus was en hem zag, viel ze aan zijn voeten neer. Ze zei: 'Als u hier was geweest, Heer, zou mijn broer niet gestorven zijn!' 33Jezus zag hoe zij en de Joden die bij haar waren weeklaagden, en dat ergerde hem. Diep bewogen 34vroeg hij: 'Waar hebben jullie hem neergelegd?' Ze zeiden: 'Kom maar kijken, Heer.' 35Jezus begon ook te huilen, 36en de Joden zeiden: 'Wat heeft hij veel van hem gehouden!' 37Maar er werd ook gezegd: 'Hij heeft de ogen van een blinde geopend, hij had nu toch ook de dood van Lazarus kunnen voorkomen?' 38Ook dit ergerde Jezus. Hij liep naar het graf, een spelonk met een steen voor de opening. 39Hij zei: 'Haal de steen weg.' Marta, de zuster van de dode, zei: 'Maar Heer, de stank! Hij ligt er al vier dagen!' 40Jezus zei tegen haar: 'Ik heb je toch gezegd dat je Gods grootheid zult zien als je gelooft?' 41Toen haalden ze de steen weg. Daarop keek hij omhoog en zei: 'Vader, ik dank u dat u mij hebt verhoord. 42U verhoort mij altijd, dat weet ik, maar ik zeg dit ter wille van al die mensen hier, opdat ze zullen geloven dat u mij gezonden hebt.' 43Daarna riep hij: 'Lazarus, kom naar buiten!' 44De dode kwam tevoorschijn, zijn handen en voeten in linnen gewikkeld, en zijn gezicht bedekt door een doek. Jezus zei tegen de omstanders: 'Maak de doeken los, en laat hem gaan.' 45Veel Joden die naar Maria toe gekomen waren en gezien hadden wat Jezus deed, kwamen tot geloof in hem.

Chris: Duiding

In mijn duiding zie ik drie delen:

Als eerste een gedicht met naar de vraag over de opstanding van de doden, waar velen onder ons mee worstelen, voor anderen niet van belang of misschien onbeantwoord tot...

Voor het tweede luik liet ik me inspireren door de duiding van Jef Wauters bij deze lezingen in de liturgiebrochure van Broederlijk Delen.

Het derde deeltje is een vertaling bij het opwekkingsverhaal van Lazarus, waarbij ik terugkeer naar het gedicht.

Gedicht: Overdenking (Kurt Marti)

Jullie vragen hoe is de opstanding der doden?

Ik weet het niet.

Jullie vragen wanneer is de opstanding der doden?

Ik weet het niet.

Jullie vragen komt er een opstanding der doden?

Ik weet het niet.

Jullie vragen komt er geen opstanding der doden?

Ik weet het niet.

Ik weet alleen waarnaar jullie niet vragen:

de opstanding van hen die leven.

Ik weet alleen waartoe Hij ons oproept:

tot opstanding vandaag en nu.

Wij lezen het evangelie vaak als een eenvoudig verhaal over Jezus en zijn leerlingen. Maar dat is het niet.

In de naam Lazarus = Eleazer wat betekent 'God helpt' heeft Israël zichzelf herkend. In de eerste 5 verzen wordt er vijfmaal gezegd dat er een zieke is. Israël moet er wel erg aan toe zijn. Lazarus woont met zijn zusters in Bethanië. Bethanië betekent 'het huis van de arme'. Hier ervaart men de hardheid van een heersend regime van de Romeinen.

Jezus is niet alleen bevriend met Lazarus, hij is solidair met het volk, leeft mee met de armen. Marta en Maria, die staan voor de Messiaanse gemeente, nemen het initiatief en nodigen Jezus uit in de hoop dat hij hun broer, Israël, zal redden. Ook zij zijn solidair, leven mee. Wanneer Jezus en zijn leerlingen aankomen, is Lazarus reeds vier dagen overleden en is alle hoop verdwenen: zowel Martha als Maria zeggen tot Jezus: 'Heer, als u hier was geweest zou mijn broer niet zijn gestorven'. Zij rouwen, verloren hoop, weeklacht alom. Wanneer Marta Jezus verwelkomt spreekt zij haar geloof in de opstanding.

Hoe ziek is Lazarus? Jezus analyseert de toestand van Israël anders dan zijn leerlingen. De leerlingen en de rabbijnen denken dat Lazarus ziek is.

Jezus schat de toestand van het land veel ernstiger in. De wereldtijd van de Romeinen brengt lijden en dood. Hij pleit voor een andere wereldtijd, een andere samenlevingsvorm. Het systeem moet veranderen om nieuw leven mogelijk te maken.

Jezus neemt het initiatief. Hij zet zich in het spoor van de profeet Ezechiël. Deze profeet gaf zijn volk in ballingschap hoop in het diepste van de wanhoop. Jullie zullen opstaan, terugkeren naar het land en leven. De droge beenderen worden tot leven gewekt, stromen vol geestesadem. Tweemaal hoort het volk: 'ik laat u opklimmen uit uw graven', een verwijzing naar de bevrijding uit de slavernij in Egypte. Nu laat Jezus Lazarus, het volk Israël, opklimmen uit het graf. Hij houdt zoveel van zijn volk dat hun situatie hem tot in zijn diepste woedend maakt. Een heilige verontwaardiging. Hij schreeuwt het uit met grote stem: opstaan, losmaken, bevrijden. De Ene, God-Bevrijder, heeft zijn volk niet verlaten. Hij wordt zichtbaar in de wijze waarop Jezus leeft, in zijn lezen en onderhouden van de Thora, de tien woorden. Iedereen heeft het gehoord, iedereen wordt aangesproken. Israël een toekomst geven is de verantwoordelijkheid van iedereen, zowel van Marta als Maria, van de hele Messiaanse gemeente. In dit verhaal worden we ook al voorbereid op de dood en de opwekking van de Messias. Elementen zoals de steen bij het graf, de plaats waar de dode is neergelegd, de zweetdoek en een vrouw, Maria genoemd die weent en de verrijzenis, de opstanding die volgt, keren terug in hoofdstuk 20 van het Johannesevangelie.

Dan kom ik terug bij de eindverzen van het gedicht.

'Ik weet alleen waarnaar jullie niet vragen:
de opstanding van hen die leven.

Ik weet alleen waartoe Hij ons oproept:
tot opstanding vandaag en nu.'

Hoeveel mensen in onze wereld dichtbij en veraf leven als doden, gevangen in armoede, geweld, uitsluiting, eenzaamheid, onrecht, oorlog, ...? Mensen worden genegeerd, doodgezwegen, gediscrimineerd. Ze hebben geen papieren en bestaan dus niet. Ze leven vergeten in een rusthuis. Ze tellen niet mee omdat ze te arm zijn. Ze lijden onder de gevolgen van klimaatveranderingen, ze hebben alles verloren, huis en goed, familie en vrienden door aardbevingen, ...ze vechten tegen ziekte.

Hun familie en vrienden treuren om hun lot en voelen zich vaak machteloos. En toch blijven mensen hopen. Zoals Martha en Maria, die weet hebben van de verrijzenis van Jezus, blijven zij hopen en vertrouwen, want zij die schijnbaar dood zijn, worden tot leven gewekt door gastvrijheid en solidariteit van anderen. Zo worden zij geroepen tot gemeenschap en mogen zij er helemaal bij horen. Zij worden bevrijd door handen vol zorg en door belangeloze inzet van velen. Daar is voor mij, voor ons een taak weggelegd om op die manier deel uit te maken van de 25 % revolutie van Broederlijk Delen. Elke morgen sta ik op en ... ik probeer.

Geloofsbelijdenis:

Wij leven
omdat we geloven
in een wereld waar God ons oproept
om nieuwe dingen te doen ontstaan
elke dag van ons leven.

Wij leven
omdat we geloven
In Jezus
die de ogen van zijn leerlingen heeft geopend
die mannen, vrouwen en kinderen deed opstaan
om zonder onderscheid, zorg te dragen voor elkaar.

Wij leven
omdat we geloven dat 'opstanding'
niet alleen een belofte is voor later
maar hier en nu telkens weer gebeurt
als mensen opstaan voor elkaar.

Voorbeden:

Chris: Bidden we tot de Ene, die ons oproept tot daadkracht.

Lector: Voor mensen zonder hoop.

Voor mensen, kleingekregen door de omstandigheden, die geen toekomst meer zien. Dat zij warme mensen mogen ontmoeten die met hen de weg naar zelfvertrouwen en geloof in zichzelf gaan.

Lector: Voor onze gemeenschap en voor onszelf. Dat we ons niet laten verlammen door de opeenvolgende crisissen en problemen van onze tijd. Dat wij samen met anderen opstaan en daadkrachtig nieuwe wegen durven gaan.

Lector: Voor Rwanda waar vrouwen als Chantal met de steun van Duterimbere en dankzij hun eigen daadkracht een opleiding in ondernemerschap volgden en nu hun eigen ondernemingen runnen. Het leven van hun gezin en hun gemeenschap krijgt hierdoor een nieuwe toekomst.

Acclamatie: Geloven begint in het opstaan van armen
hopen begint in het diepst van de wanhoop
Liefhebben waar je geen liefde meer hebt.

Offerandelied: Als een levende gaat Hij u voor

Chris: Tafelgebed:

Niemand heeft U ooit gezien.
Liefde is uw naam.
Brood des levens
heet die knecht
die uw kind genoemd wordt:
Jezus, kind uit Nazareth.
Liefde, zegt Gij, is te doen.
Werk in ons dat wij U doen.
Licht ons op dat wij U zien.
Dat wij leven wat geleefd moet.
Dat wij doen wat moet gedaan:
recht voor ieder mensenkind,
brood voor ieder kind van mensen,
vrede en een nieuwe wereld -
en de dood zal niet meer zijn.

Onze Vader:

Communiewoorden:

Muziek:

Bezinning na de communie:

Lector: De spaargroep van Chantal Uwizeyimana in Rwanda bestaat uit een dertigtal leden, zowel mannen als vrouwen. Allen hebben evenveel zeggenschap en gelijke toegang tot financiering en middelen. Vooral de vrouwen halen veel kracht uit hun bijeenkomsten. Hun aanwezigheid is niet alleen een garantie voor gelijke kansen en onafhankelijkheid, het zorgt ook voor persoonlijke groei. Ze leren nieuwe dingen, er wordt naar hen geluisterd en ze nemen een verantwoordelijke rol in de gemeenschap op. De spaargroep komt regelmatig samen. Iedereen spaart een bepaald bedrag per week of maand. Het spaargeld wordt gebruikt om leningen te geven tegen een bescheiden rente. Met zo een lening kon Chantal niet alleen wat meer land kopen, maar ook haar eigen naaiatelier oprichten. Chantal is nu een zelfstandige klermaakster. Ze wil haar

kinderen verder laten studeren en als het kan enkele mensen werk geven in haar nieuwe naaiatelier.

Chris: Zending en zegen

We moeten opstaan en protesteren tegen al wat het leven kapot maakt. We verheffen onze stem en worden overtuigde activisten die kiezen voor het leven.

We staan er niet alleen voor. Als minstens 25% van de mensen zich samen inzet, wordt de wereld anders. Waar zie jij mensen opstaan? Wat bezielt hen?

Schrijf het op een puzzelstukje en breng het volgende zondag mee terug. Er liggen achteraan in de kerk nog meer bladen met puzzelstukken.

Moge onze God, de Ene, ons zijn zegen en zijn geest schenken zodat wij mogen leven en leven geven.

+ In de naam van Vader, Moeder, Zoon en Heilige Geest.

Slotlied: De steppe zal bloeien